

A Délép és a Szeko is ipari park címet kapott

Barnamezősök toborozznak

Mostantól hivatalosan is ipari parknak hívják a Délép és a Szeko ingatlanegyütteseit. Ezzel a megyében tizenegyre emelkedett a parkok száma.

Nemrégiben újabb iparipark-pályázaton hirdett győzteseket a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium. Csongrád megyében a Délép, valamint a Szeko Ipari Park csatlakozott a már meglévő kilenchez.

Az idei pályázat legnagyobb nyertese a Délép, hiszen a volt házipark 42 hektárján működő 48 vállalkozást összefogó „társasház” már régen megérett erre a címre. Háromszor pályáztak sikertelenül (egyszer 2000-ben, kétszer 2001-ben), míg idén végre megkapták az úgynevezett működési engedélyt. Mint ahogy azt Mura Mészáros Józseftől, a Délép Ipari Park Kft. ügyvezető igazgatójától megtudtuk, az 1600 embernek munkát adó és 44 milliárd forintos árbevétellel működő park végre eljutott odáig, hogy fejlesztésekben gondolkodhat. Az ipari park cím ugyanis számukra azért volt nagyon fontos, hogy pályázatokon szerepelhessenek, s az elnyert összegekből javítsanak az infrastruktúráján. Az eddigi „közös költség” ugyanis még a működtetés szinten tartására is csak alig volt ele-

Már nem ipartelep, ipari park.

Fotó: Gyenes Kálmán

gendő. A 48 betelepült vállalkozás közül mindössze 10 számít alapító tagnak, ők adták össze azt a készpénzt és apportot, amely a közös vagyonnak számít.

Az ipari park cím tulajdonosaként az ügyvezető zöldmezős beruházásban is gondolkodik, de a meglévő ingatlanokat – a barnamezőt – is fejlesztené. Ez a terv

5-600 millió forintba kerül, amelynek egy része természetesen önerő. A park régóta meglévő vállalkozásai a várostól ugyanúgy 20 százalékos adókedvezményt kapnak, mint az újonnan betelepülők – mondta Mura Mészáros József.

Rögtön első nekirugaszkodásra elnyerte az ipari park címet a Szeko 2001 Rt. Az igazgatóság

elnökétől, Háló Páltól megtudtuk, 16,5 hektárral rendelkezik az új park, amelynek legnagyobb már meglévő üzeme maga a három hektáron termelő konzervgyár (immáron nem önálló üzemként, hanem a Szepa Rt. egyik telephelyeként). Augusztus 15-éig szerződést írnak alá már meglévő partnereikkel, akik az eszközöket, hűtőházakat, raktárakat bérlik, s akiket a jövőben már az ipari park lakóiként tarthatnak számon. Jelenleg is tárgyalnak több olyan országgal céggel, amelyek azt tervezik, hogy a Szeko Ipari Parkban termelőüzemet hoznának létre. A Szeko mint barnamezős park – valahai nagyvállalat helyén létrejött ipari létesítmény – is további pályázatok útján szeretne majd pénzt elnyerni jövőbeni fejlesztésekre.

FEKETE KLÁRA

IPARI PARKOSÍTÁS, ADÓKEDVEZMÉNYEKSEL

Az ipari park olyan teletszerűen kialakított ipari és szolgáltató létesítmények együttese, amely főleg kis- és középvállalkozásoknak nyújthat a termeléshez nélkülözhetetlen feltételeket. A parkok a szó szoros értelmében kerítéssel körülvett ingatlanok, amelyeken belül a betelepülő vállalkozó vagy bérlő az irodát, üzemcsarnokot, vagy azt meg is vásárolja a parkot működtető gazdasági társaságtól. A területen belül nyújtott szolgál-

tatásokhoz, az ügyintézéshez, a marketinghez, a raktárakhoz kedvezményesen juthat hozzá, a vízellátás, az áramért, a telefonért pedig rendes díjat fizet.

A betelepülő a helyi önkormányzattól általában 5 évre iparüzési adókedvezményt kapnak. A működtető gazdasági társaság előnyben részesül, ha fejlesztési célok érdekében állami forrásokra pályázik.

Egyre gyengébb felvételizők

Majdnem biztosra veszik a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE), hogy az idei felvételik után feszültséget keltenek a ponthatárok közötti túl nagy különbségek. Fellebbezni azonban emiatt nem érdemes.

Éppen egy fellebbezéssel foglalkozott a szegedi bölcsészkar dékánja, Berta Árpád, amikor telefonon azt kértem tőle, világítsa meg a gyakran elképesztően nagy ponthatárkülönbségek okát. A bölcsészkaron például francia nyelvszakra a minimálisnál alig több, mindössze 63 ponttal lehetett bekerülni az állami képzésbe, a költségtérítéssel képzési formát választóknak azonban ugyanezen a szakon minimum 113 pontot kellett elérni.

Nem azt kell mondanunk, hogy a ponthatárok alacsonyak, hanem azt, hogy a jelentkezők teljesítménye, a diákok tudásszintje alacsony – magyarázta a dékán. Kollégáit arra biztatta: próbálják meg betölteni a kar számára adott létszámkereteket. Az intézmények, egyetemek és főiskolák ugyanis egyértelműen ebben érdekeltek.

A jogszabály szerint 60 pontos teljesítmény alatt semmilyen képzési formában nem vehet részt a jelölt. Ám ha a finanszírozott (állami) helyek számához képest is kevesen jelentkeznek az adott szakra, ráadásul a tudásszintjük alacsony, könnyen előfordul, hogy akár 60-63 ponttal is bekerülnek. Ha ugyanezen szak költségtérítéssel helyeire jelentkeznek sokkal többet tudnak, ott 110 fölött alakulhat a ponthatár.

A dékán összegzése szerint

évek óta tartó tendencia az érettségizettek tudásszintjének csökkenése. A középiskolából most kikerült – tisztelet a kivételeknek – gyengébb tudású diákokat az egyetem képtelen „fölhozni” mondjuk az öt évvel ezelőtti szintjére.

Annál kevésbé, hiszen az iszonyúan földuzzadt hallgatói létszám, a hihetetlen zsúfoltság, a szinte változatlanul maradt oktatói létszám és a helyenként kritikusá vált képzési feltételek együtt az egyetemi képzés minőségét is gyengítik a korábbi színvonalhoz képest. Például: tíz éve 4-5 szakdolgozóval foglalkozhatott egy oktató, most 20-25 diák munkáját kellene irányítania, segítenie. Ez fizikai képtelenség.

Az idén nagyon szembetűnő, úgynevezett pontszám-aránytalanságok a köz- és felsőoktatás anomáliáit tükrözik. A szegedi természettudományi karról egyenesen az forog közszájon, hogy oda „mindenkit” fölvesznek. Majdnem – erősíti meg a hétköznapi tapasztalatot a dékán, Mezősi Gábor. Leendő matematikusokat például 60 ponttal. Azért sem lehet csodálkozni a minőségi romlásra, magyarázza a dékán, mert míg korábban a korosztályoknak tényleg csak a legjobbjait jutottak be a felsőoktatásba, ma több mint a fele egyetemista vagy főiskolás lesz. Ideje lenne más pályára állítani a képzést, és a mennyiség helyett a minőséggel és a diplomák piacképességével foglalkozni. Persze nehéz váltani. S ha négyévenként előlről kell kezdeni a gondolkodást, akkor a tettekre már nemigen jut idő.

S. E.

Már pastuul tanulnak a mórachalmi határvadászok

Menekülő afgánok a határon

Rekordot döntöttek a mórachalmi határőrizeti kirendeltség munkatársai. Míg tavaly egész évben 15 menekültet fogtak el a zöldhatáron, addig idén májustól július 21-ig 245 külföldit állítottak elő.

Már pastuul kénytelenek tanulni a mórachalmi határvadászok, hiszen hetente több tucat afgán menekültet is nyakon csípnék a magyar-jugoszláv zöldhatáron. A határőrizeti kirendeltség 29 tagja 24 kilométernyi határszakaszra felügyel.

Az elmúlt évben összesen 15 külföldi menekültet állítottak elő a mórachalmiak. Az idei nyár azonban rekordot hozott: májustól július 21-ig 245, főként afgán nemzetiségű menekültet fogtak el a zöldhatáron. – Egy nemzetközi embercsempész bandát feltűntünk le még 1999-ben, ezért volt olyan kevés menekült az elmúlt két évben a területünkön – tudtuk meg Meleg Zsolt hadnagyától, a mórachalmi kirendeltség vezetőhelyettesétől.

A háborútól tartva több tízezer afgán hagyta el hazáját. Korábban Magyarországra még tranzitorzágnak számított, vagyis rajtuk keresztül akartak Nyugat-Európába jutni az ázsiai menekültek. Az idén azonban több százán itt akarnak letelepedni. A kihallgatások során kiderült, hogy több afgán, iraki úgy hallotta otthon, hogy Magyarország álomorszag.

A legtöbben Ásotthalom, pontosabban Tőzegbánya közelében jönnek át Jugoszláviából.

A főleg arab csempészek néhány palack ásványvízzel és WC-nek titulált vödörrel felsze-

Többnyire egész családok menekülnek. Gyerekeiknek szebb jövőt akarnak a szülők. Fotó: Karnok Csaba

relt kamionokkal csak a szerb autópályáig hozzák el a szerencsétleneket, aztán magukra hagyják őket. Az árak igen borzosak, akár 2000 dollárt is elkérnek a menekültektől „szolgáltatásaiért”.

Májusban 108 felnőttest és 10 gyereket fogtak el a mórachalmiak. A többségében afgánok alkotott csoportokhoz néhány, a Huszszain-rezsimtől féltő iraki is csatlakozott. Júniusban egy kis vizsgálatszerű mutatkozott, „mindössze” 22 afgán és egy román bukkant le a zöldhatáron. E hónap 21-éig azonban ismét menekültcsúccsal találkozott a határva-

dászok. Száznégy, többségében afgán, emellett néhány iráni, iraki, szomáliai és szudáni állampolgár jött hozzánk a szebb jövő reményében.

A menekülteket a mórachalmi kirendeltségre szállítják és átvizsgálják ruháikat, csomagjaikat. Tolmács hiányában nem hallgatják ki őket, hanem a kiskunhalasi idegenrendészeti központba viszik őket. Ezután újabb utazás vár rájuk. Elsőként a szegedi bevándorlási és állampolgársági hivatalba kerülnek, majd végcéljuk többnyire a debreceni menekülttábor. A határőröket nemcsak az éjjellátó távcső, a lé-

pés- és hőérzékelő, illetve a rádiókövető berendezés, hanem a lakosság is segíti a menekültek elfogásában. – A határ menti tanyákból igen sok telefonhívást kapunk, hogy idegenek ólálkodnak a portájukon, gyanús csoportok álldogálnak tanácstalanul a sötétben – folytatta a hadnagy. A mórachalmi határőrizeti kirendeltség telefonszámai megváltoztak. Bejelentéseket lehet tenni az ügyeletnél a 62/580-020-as vagy a 06-30/466-1020-as telefonszámon, illetve a 06-80-860-006-os zöld számon.

K. T.

Álomország az úticél

KISIMRE FERENC

Nagyon nagy bajban van az, aki menekülésre kényszerül. Arra az elhatározásra jut, hogy elhagyja a hazáját, hátrahagy minden értéket, a legrágábbat, a szülőföldjét is. Csak, hogy a saját és családjá életét mentse. Menekül a bizonytalanságba, de egy biztonságosabb jövő érdekében.

Milliók számják má rá magukat erre a lépésre. A világ szinte minden táján akad olyan ország, amelyben egy csalhatatlannak vélt eszmerendszer érvényesítése, vagy a tévedhetetlen vezető despotizmusa szül elviselhetetlen állapotokat, zavarások, törzsi és népek közötti fegyveres konfliktusok keletkeznek. Ilyenkor a „gyengék” menekülnek.

Azok, akiket legyőznek, meg azok, akik nem hajlandók azonosulni az erőszakkal, a diktatúrával.

Az elmúlt években hazánk is szembesült azzal a jelenséggel, amelyet a délszláv háborúk váltottak ki: a menekültek a határainkon való megjelenésével. Előbb a behívóparancsot megtagadó magyar nemzetiségűek jelentkeztek, aztán a szerbek háborús atrocitásai miatt a horvátok és a bosnyákok, később a Milosevics ellen forduló szerbek is.

Aki nem találkozott még ilyen emberekkel, nem tudhatja igazán, hogy mi is játszódik le a szerencsétlenek lelkében. Mert félelem, riadtság, kétségbeesés, kilátástalanság, szomorúság tükröződik a menekült ember szeméből. Mindez keveredik valami hihetetlen bizakodással, reménykedéssel, ami minden ember életigenléséből, hitéből fakad.

Annak idején a kiskunhalasi befogadóállomáson, a békéscsabai menekülttáborban, később az Eisenhüttenstadt-i gyűjtőtáborban is találkoztam bosnyák menekült gyerekekkel. Soha nem felejtetem el a tekintetüket, az 5-6 éves csöppségek meggyötört arcát, s azokat a riadt mozdulatokat sem, amelyeket akkor tettek, mikor az ember szólt hozzájuk. S ezek a mozdulatok végigkísérik őket egész életükben...

Most az afgánok, irániak, irakiak menekülnek. Mindannyian tudjuk, miért. Az afganisztáni háború következményeként csaknem 5 millió szerencsétlen ember kényszerült hazája elhagyására. Természetesen mindannyian nem hagyhatják el szülőföldjüket. Akik viszont menekülnek, már nem Nyugatra, az ígéret földjére igyekeznek, hanem „csak” hozzánk. Az emberi nyomorúság vámszedői, az embercsempészek elhitették velük, hogy Magyarországon van a Kánaán, ez egy álomország, itt mindenkit befogadnak. Persze, csak akkor, ha előbb 1500-2000 dollárt leperkálnak azoknak, akik átsegítik őket a határon.

Szegények kétszeresen csalódnak: nem találják meg az álomországot, mert e kicsi ország még közel sem nevezhető annak, s megtakarított pénzeszközüket is kicsalják tőlük a gonosz „jóakarók”.

Rádadásul, miután véget ér a menekülttátust kérő folyamodványuk elbírálása, legtöbbjüknek el kell hagynia Magyarországot.